

PEPA IN KAMELELE KAKE UNO KO

Uno in Influenza

Men ko Kwōj Aikuj in Jelā

(Uno in Flu, Ewōr kij in Flu ie, Loan boti)
2013-2014

Elōñ Pepa in Kamelele kake Uno ko ilo kajin Spanish im kajin ko jet. Lale www.immunize.org/vis
Hojas de información Sobre Vacunas están disponibles en español y en muchos otros idiomas. Visite www.immunize.org/vis

1 Ta unin am bōke uno ko?

Influenza (“flu”) ej juōn nañinmij eo ekapopo ilo America ilo aolep winter ak ien molo ko, ekkā kōtaan Oktoba im May.

Flu ej walok jen kij in influenza, im emāroñ ajedeed ilo an juōn armij bokbok, maje, im kebaake ro jet.

Jabrewōt armij emāroñ bōke nañinmij in flu, bōtaap elaplok an ajiri ro bed ilo kauatata ñan bōke flu jen ro jet. Kakkale ko rejidimkij aer walok im māroñ bed iumwin elōñ raan ko. Kakkale ko rej einwōt:

- biba/bio
- metak boro
- metak kaneek
- mōk
- bokbok
- metak bar
- uwurwur ak bwōn boti

Flu emāroñ kōmman an jet armij laplok aer nañinmij jen ro jet. Armij rein rej einwōt ajiri jiddik ro, armij ro 65 aer yiō im rittolok, ri bororo ro, im armij ro ewōr jet kain naniñmij ko ibbeir—einwōt nañinmij in menono, ār ak kidney, ak emōjno enbwinnier ñan bōbrae an walok nañinmij ko. Uno in flu elukkin aurōk ñan armij rein, im jabrewōt ro rej bed turier.

Flu emāroñ bar kōmman nimonia, im kōmman bwe en dolool lok wōt ri nañinmij eo. Emāroñ kaal bidodo im dibubbub ilo ajiri ro.

Aolep yiō **thousand jima armij ilo America rej mij jen nañinmij in flu**, im elōñ lok rej dreloñ hospital.

Uno in flu eo ej kein bōbrae eo emman tata ñan aolep armij jen nañinmij in flu im jorāān ko an. Uno in Flu ej bar jibañ bōbrae jen an ajedeed nañinmij in flu kōtaan armij.

2 Uno in flu ewōr kij in flu ie, emōjno — LAIV, Buttik in boti

Ewōr ruo kain uno in influenza:

Kwōnaaj bōke **uno in flu ewōr kij in flu ie, emōjno** (etan in LAIV), im ej juōn buttik in boti. “Attenuated” melele in ke emōjno. Kij ko ilo uno eo emōj kamōjnoki bwe ren jab kōmman am nañinmij.

Ewōr bar juōn uno, “wā in flu,” ej juōn uno **ejelok kij**

in flu emour ie ak inactivated. Kwōj bōke uno in ilo wā ewōr nitōl ie. *Kamelele ko kin uno in ej bed ilo juōn make Pepa in Kamelele Kake Uno ko.*

Uno in Flu ko raurōk ñan bōke aolep yiō. Ajiri ro 6 aer allōñ ñan 8 aer yiō rej aikuj in bōke ruō alen ilo yiō eo kein kajuōn aer bōke uno eo.

Kij in flu eo ej jānij aolep ien. Aolep yiō uno in flu eo ej oktak ñan bōbrae kij ko me renaaj kōmman nañinmij ko ilo yiō eo ej kōmman uno eo. Meñe uno in flu eo ejjab bōbrae aolep armij jen aer bōke nañinmij in flu, uno eo ej kein bōbrae eo emman tata jen bōke nañinmij in. LAIV ej bōbrae 4 kain kij in influenza.

Ej bōk 2 wiik ñan an jino jermal uno eo ñan bōbrae nañinmij, im enej bōbraik nañinmij ko iumwin jet allōñ ko ñan juōn yiō aitokin.

Ewōr jet nañinmij ko me **rejjab** walok jen kij in influenza ak jej bwōd im lemnak ke flu. Uno in flu eo eban bōbrae nañinmij rōt kein. Ej bōbrae wōt influenza.

LAIV emāroñ etal ñan armij **ro 2 ñan 49 aer yiō**, im rejjab bororo. Ejelok kauatata ilo an bōke juōn wōt ien ibben uno ko jet.

LAIV ejelok thimerosal ak kein käre ko jet ie.

3 Jet armij rejjab aikuj in bōke uno in

Ba ñan armij eo ej lewaj uno eo:

- **Elañe ewōr men kwōj kadōki im elap aer kauatata ñan ejmour eo am**, einwōt kadōk lep. Elañe emōj am kar lukkin jorāān jen am kadōke uno in flu eo, ak ewōr jabrewōt mōttan uno in kwōj kadōke, kwōn jab bōke uno eo.
- **Elañe ewōr am nañinmij in Guillain-Barré Syndrome** (juōn nañinmij eo ej kakure enbwinnim, āt eo juōn etan GBS.) Jet armij ro ear walok nañinmij in GBS ñan er rejjab aikuj in bōke uno in. Kwōj aikuj in kenono kake menin ibben taktō eo am.

U.S. Department of Health and Human Services
Centers for Disease Control and Prevention

- **Elañe kwar bōke uno ko jet iloan 4 wiik ko remootlok, ak elañe ejjab emman am mour.**
Remāroñ ba kwōn kōttar. Bōtaap kwōj aikuj in rollok.
- **Kwōn bōke wā in flu eo im ejjab buttik in boti eo elañe kwe:**
 - ri bororo
 - emōjno enbwinnim ñan bōbrae nañinmij
 - ewōr am nañinmij eto an bed ibbam
 - ajiri jidikdik ewōr nañinmij in orlok ak kajjinōk
 - ajiri eo ej aikuj ebbōk aspirin aolep ien
 - kwōj bed turin juōn eo ej aikuj jibañ ikijen an lukkin mōjno enbwinnim ñan bōbrae nañinmij
 - edrik yiō eo am jen 2 ak ritto jen 49 yiō. (ajiri 6 allōñ im ritto lok remāroñ bōke wā in flu. ajiri driklok jen 6 allōñ rejjab māroñ bōke juōn iaan uno kein ruo.

Armij eo ej lewaj uno in emāroñ lewaj melele ko rellap lok.

4 Kauatata ko remāroñ walok jen am bōke uno eo

Uno in flu eo, einwōt jabrewōt uno ko, emāroñ kōmman bwe en walok jet oktak ñan enbwinnid. Reddik men kein im rej make jakolok.

Emāroñ bar walok jet oktak ko rekauatata ñan enbwinnid, bōtaap elap aer jeiija. LAIV ej kōmman jen kij eo emōjno im **ejjab kōmman flu**.

Oktak ko ñan enbwin me emōj ripoot kake elikin bōke LAIV:

Ajiri ro 2-17 aer yiō:

- uwurwur, bwōn boti ak bokbok
- biba
- metak bar im metak in kaneek ko jet
- kajjinōk ak orlak
- metak loje ak emmōj ak bidodo jet ien

Ritto ro 18-49 aer yiō:

- uwurwur ak bwōn boti
- metak boro
- bokbok, bio, mōk/mōjno
- metak bar

Oktak ko ñan enbwin elap aer kauatata elikin LAIV:

- Emāroñ walok juōn jorāñ elap an kauatata jen kadōke uno eo (edrik jen 1 ilo juōn million ri bōke uno ko).

Jerbal ko ñan kajjeoñ bōbrae jorāñ jen uno ko rej kōmman ien ñan ien. Kin melele ko rellap lok, etal ñan: www.cdc.gov/vaccinesafety/

5 Ak ñe ewōr juōn jorāñ elap ene walok jen uno eo?

Ta kakkale ko ij aikuj jelā kake?

- Kwōj aikuj in lale kakkale ko ñe kwōj kadōke uno ko einwōt, biba eo elap, ak oktak ko jet ñan enbwinnim. Kakkale ko rej walok jen am kadōke uno ko einwōt lennap, ebbōj turin mejam im buruōm, entan am emenono, emōkaj an pump menono eo am, adboluul, im mōjno. Men kein rej jinoo jet minit ñan jet awa elikin am bōke uno eo.

Ta eo ij aikuj kōmane?

- Elañe kwōj tōmak ke kadōk uno men eo ak bar juōn jorāñ eo kwōjjab māroñ in bed kake, kirllok 9-1-1 ak boklok armij eo ñan hospital eo ebaak tata. Elañe jaab, kirllok taktō eo am.
- Elikin, jorāñ eo ear walok jen am kar bōke uno eo ej aikuj in bed ilo ripoot ko an Vaccine Adverse Event Reporting System (VAERS) ak wāwein kōjjelā kin jorāñ jen uno ko. Taktō eo am emāroñ kanne ripoot eo, ak komāroñ make kōmane ilo web site eo an VAERS ilo www.vaers.hhs.gov, ak kirllok **1-800-822-7967**.

VAERS ej ñan kōjjelā wōt kin jorāñ ko rej walok jen uno ko. Ejjab lelok jibañ ikijen jerbal ko an taktō ñan ri nañinmij ro.

6 Burokraam eo an America ikijen kōllāik jorāñ ko jen uno ko

Burokraam eo an America ikijen kōllāik jorāñ ko jen uno ko (VICP) ej burokraam an federal ñan kōllāik armij ro raar jorāñ jen uno ko.

Armij ro rej tōmak ke raar jorāñ jen uno ko remāroñ ekatak kin burokraam in im kin kanne juōn claim ilo an kirllok **1-800-338-2382** ak etal ñan VICP website eo ilo www.hrsa.gov/vaccinecompensation.

7 Ewōr ke melele ko rellap lok?

- Kajjitōk ibben taktō eo am.
- Kirllok ra eo an ejmour an local im state.
- Kirllok Obij eo elap ikijen Kadriklok im Bōbrae Nañinmij ko (CDC):
 - Kirllok **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** ak
 - Etal ñan website eo an CDC ilo www.cdc.gov/flu

Pepa in Kamelele kake Uno ko (Jidik wōt ien) Uno in Influenza, Ewōr kij in flu ie, Emōjno

07/26/2013

42 U.S.C. § 300aa-26

